



CERVERA - 15, 18 i 19 D'AGOST 2014

Associació Amics de Sant Magí

Quaderns Barri de Sant Magí, núm. 24

Festa de Sant Magí
Cervera, 2014
Diversos autors



Cervera, 2014

Coordinació editorial: Josep Mas i Max Turull
Coberta: Jordi Sàrries
Revisió lingüística: Teresa Puig
Festa de Sant Magí. Cervera, 2014
Quaderns Barri de Sant Magí, núm. 24



Col·laboren:



Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura
Departament de Benestar Social i Família



Agència de
Residus de
Catalunya



INSTITUT
D'ESTUDIS
ILERDENCS Institut d'Estudis Ilerdencs



Diputació de Lleida



Consell Comarcal de la Segarra



Paeria de Cervera



Museu Comarcal de Cervera



Centre Municipal de Cultura de Cervera

1714 / 2014



Generalitat
de Catalunya



© dels articles, els autors respectius
© de l'edició, Associació Amics de Sant Magí
© Museu Frederic Marès. Foto: Guillem F-H
L'Associació Amics de Sant Magí no s'identifica necessàriament amb les opinions expressades en els articles signats.
Edita: Associació Amics de Sant Magí, plaça de Sant Magí, 1.
25200 Cervera. Dipòsit legal: L-725-1999
Imprimeix: Impremta Minerva, Av. Polígon Industrial, 14 - 25200 Cervera

SUMARI

Salutació Sant Magí, per <i>Ramon Royes i Guàrdia</i>	7
Des de la placeta de Sant Magí, per <i>Mercè Salsench Ollé</i>	9

DE LA HISTÒRIA

Un important Magí en la Cervera assetjada, per <i>M. Teresa Salat</i>	13
Anècdota setcentista del barri de Sant Magí, per <i>Mercè Salsench Ollé</i>	18
Llibre de l'administració de Sant Magí (1786-1882) (tercera part, 1838-1843), per <i>Josep M. Llobet i Portella</i>	22
Cervera i el primer rés o pregària propi de Sant Magí concedit l'any 1745, per <i>Ramon M. Xuclà Comas</i>	44
La barbàrie roja a la Capella de Sant Magí, per <i>Mercè Salsench Ollé</i>	48
Dues fundacions cerverines relacionades amb Sant Magí, per <i>Josep M. Llobet i Portella</i>	52
Sant Magí al Museu Frederic Marès, per <i>Josep Mas Segura</i>	55
Sant Magí, saurí , per <i>Santiago Serrano</i>	59
El mas de Sant Magí, per <i>Josep M. Llobet i Portella</i>	61
Aproximació històrica a la Cripta de Santa Maria de Cervera, per <i>Ramon Gené Capdevila</i>	63
Connexió històrica d'un entorn, Santa Anna: una plaça, una capella i una campana, per <i>Anton Pedrós i Puig</i>	72
La composició de l'aigua de Sant Magí, per <i>Laura Sala Comorera i Aixa Tosal Alcobé</i>	78
Mancomunitat i exili: dos aniversaris antagònics, per <i>Romi Porredon</i>	83
El general Prim, l'últim austriacista (o la baula menystinguda del sobiranisme), per <i>Arnau Cònsul</i>	91
Llengua oficial: tòtem o tabú, per <i>Albert Turull</i>	96

Felip V i Sant Magí, per <i>Ramon M. Razquin Carulla</i>	98
La Festa de Sant Magí a la Història gràfica de Cervera, per <i>Max Turull i Ramon M. Razquin</i>	101
Pregó de Sant Magí 2013, per <i>Blanca Cuñé</i>	105

DE LA GENT

Vitralls de Sant Magí, per <i>Carme Bonet i Trilla</i>	111
El vell ruc, per <i>M. Isabel Valverde</i>	113
Arriba a Sant Magí com puguís, per <i>Ramon Gené Capdevila</i>	114
L'ermità de Pontils, per <i>Montserrat Rumbau</i>	115
Curiositats claretianes a Cervera, per <i>Mn. Josep M. Montiu de Nuix</i>	117
Homília de la festa de Sant Magí de Cervera, per <i>Mn. Xavier Romero Galdeano</i>	121

DE L'ASSOCIACIÓ

Centenari de Simó Giribet i Puig, per <i>Josep Mas Segura</i>	125
Associació d'Amics de Sant Magí de la Brufaganya i el seu entorn (activitats 2013-2014), per <i>Silvestre Palà</i>	129
Programa d'actes	133
Memòria de l'any 2013 de l'Associació Amics de Sant Magí, per <i>Josep Mas Segura</i>	135
Anunciants i col·laboradors	155

ÍNDEX D'ANUNCIANTS COL-LABORADORS:

1 minut solucions informàtiques	160a	Cervera Mobiliari	157b
Ada	206a	Chelsea House	181a
Adrea	206e	Claramunt, S.L., Agro-Comercial	175
Aluminis Sergi	190a	Clenxa perruqueria	186b
Anna Maria	206p	CMP Correduria de Seguros	169
Anne & Frank	206n	Codina Vall, S.L.	191a
Armonia	207c	Construccions Piqué	195b
Artesanies Anguera Rosell	206f	Copisteria Anna	208o
Assegurances i Serveis Sant Antoni	170b	Copisteria Travesser	196a, 208w
Assessoria Prado	164b	Cots Alsina	18 9
Auto Ametllers	192b	Creu Roja	188a
Auto Escuela "Cervera"	185b	Cucafera	207g
Autoelèctric Pujol, S.L.	187a	Dondara Copisteria - Papereria	207k
Autoescola Gilabert	162a	Electrodomèstics Graells Bergadà	200b, 207m
Benzinera BonArea	193	Essència, Laia Arbós	205h, 206i
Bernau herbes	206s	Estació de Servei Bargués	161
B-Grup	208e	Estanc Gasol	174b
Brico Indus	Contraportada2, 207v	Estudi Fotogràfic Gómez Grau	173b, 206aa
Brodats Fàtima	207s	Eurotrak	Contraportada3
C- Bikes	166b, 206u	Exelfil	182b
Cal Lluís	181b	Farigola	208l
Cal So	190b	Farmàcia Antonijuan	206g
Calçats Ibàñez	206t	Farmàcia M. Gomà	206z
Calçats Martí	205e	Farmactiva	163, 207f
Camporama, S.L.	200a	Ferreteria Cervera	206k
Carbonell Vins i Licors	184a	Finques Fumàs	186a
Carbòniques Prat	158b	Fisiomed	206j
Carnisseria - Cansaladeria Casamitjana	194a	Fleca Vilardosa, S.A.	178b, 208v
Carnisseria Imma	179b	Flors i plantes Montserrat	206q
Carnisseria M. Teresa	182a, 207t	Flors i Plantes Noemí	205g, 207u
Carnisseria-Xarcuteria Torné-Cardona	208g	Fontanet	183
Carrosseries Sucarrats	166a	Forn de pa Torné Segués	208b
Casa Guspi	192a, 207b	Frankfurt Passadís	167b
Catering Romy	160b	Fruites Pomés	208a
Central Line	196b	Fruits Dondara	208r
Centre esportiu Kodokan	178a	Funerària de Cervera	177
Centre Òptic Riera	205c, 207h	Garatge Cervera, S.L.	Contraportada1, 207e

Garatge Isidre, S.L.	184b	Pastisseria Agustí	195a, 206b
Gidar	168a	Pastisseria Sangrà	187b, 207q
Gisel	205a	Patronat de la Passió	197
Gotta	207r	Patufets	208m
Herbolari	207i	Perfumeria - Estètica Mercè Trullols	207p
Impremta Minerva	203	Perruqueria Eva & Maria	206y
IMSA	180a, 208x	Perruqueria Lakers	206v
InstalNord	199b	Punta i Taló	208f
Jordi Prat Fotògraf	194b, 208p	Pup Noctàmbul	157a
Jud-Gar	208s	R. Codina	206x
KU	207o	Ramon Figuerola Niubó	168b
Kyrboprom	164a	RedDer, Ermengol Armengol	206ab
L'orquídia	208u	Rellotgeria – Joieria Puig	207x
La baguette	208y	Roger Riu Garcia, Assegurances	167a
La Bombolla	176b	Sastreria Miret	205d
La Croissanteria	208n	Sebastià Caus	205b, 207n
Les Voltes	208c	Seyart	201
Loteries cal Honorat	205i	Sol Major	198b
Marinada, cafè – restaurant	159a	Solé-Fusté Trans, S.A.	174a
Materials per a la Construcció Beleta	172a	Sport Vilamajó	206w
Mecànica Guàrdia	162b	Subministres Pedrós	158a
Menta	208d	Supermercat Albareda	180b, 208k
Merceria Riera	206h	SXinformàtica	188b
Mítopu	204a	Sylvia	208j
Mobel Línea	171	Tabacs Castelló	208q
Mobles Tedal	202b	Tallers Cornellana	204b
Moda Punt	207l	Tallers Lleó	159b
Món de l'Art	206m	Tintoreria Bugaderia Farré	207j
Mundijoc	176a, 208t	Tit-catering	170a
Ninot perruquers	199a	Transcorbera, Operador transports, S.L.	179a
Noguera – Puig	185b	Transportes B. Simon	207w
Nova Gestió	198a	Trasports Pedrós-Vila	206o
OA2 Produccions	165	Truga esports	174b, 207d
Odontologia Integrada	202a	Trullols Òptiques	206l
Òptica Cervera	206d	Twente	173a, 206c
Oriol	172b	Unipost	185a
Over Bear Travel	207a	Universitat, Llibreria Papereria	206r
Paller Cal Bartomeu	191b	Xip PC la Segarra	208i
		Zurich	208h

SALUTACIÓ SANT MAGÍ

Ramon Royes i Guàrdia
Paer en cap de Cervera

Sant Magí és un cop més protagonista a la ciutat de Cervera amb la celebració de l'entrançable festa que omplirà els nostres carrers d'alegria, d'emocions i records. Els voluntaris aniran com cada any a buscar l'aigua a la Font de la Brufaganya per entrar-la a Cervera i repartir-la amb els ruquets en una cerimònia popular que tots els cerverins esperem any rere any.

El nostre país és ric en tradicions i Cervera no sols no és una excepció sinó que és un clar exemple de la voluntat i tenacitat dels seus veïns per preservar i protegir aquest patrimoni immaterial tan important. És per això que no podem deixar d'encoratjar a totes les persones que any rere anys fan possible que la Festa de Sant Magí continuï sent un dels moments de l'any més esperats a Cervera.

L'agraïment és un valor que hem d'utilitzar més sovint, és una mostra d'obertura i d'acceptació de la necessitat de l'altre. L'agraïment no sols s'ha de sentir, s'ha d'expressar i en aquesta salutació vull especialment donar les gràcies a totes les persones que fan possible la Festa de Sant Magí i personalment estic molt agraït a la vida per haver tingut l'oportunitat, en els darrers quatre anys com a paer en cap de la ciutat que estimo, de conèixer de manera més propera a tot l'equip humà que treballa sense descans per aquesta gran Diada.

Moltes gràcies.

DES DE LA PLACETA DE SANT MAGÍ

Mercè Salsench Ollé

Com cada agost i per molts més, la Festa de Sant Magí ja és aquí. Un esdeveniment popular i tradicional articulat per veïns i amics amb la finalitat de mantenir un bé immaterial.

La Segarra sempre s'ha caracteritzat per ser una terra seca, on la manca d'aigua ha sigut un trencaclosques; les cisternes de l'aigua de pluja poc suficients a nivell domèstic i pous i basses deficitaris a nivell agrari. Hi havia èpoques tan extremes de sequera que feien aflorar la devoció al sant de l'aigua; així és que en el segle XVI, la Paeria de Cervera ja organitzava pelegrinatges en súplica de pluja al Santuari de Sant Magí de la Brufaganya.

Ara bé, altres pelegrinatges foren purament de salut. Malalts de tifus, pesta, calfreds, febres o infeccions vàries amb el desig de curar-se es dirigien a orar al sant de la Brufaganya. Inclús les dones s'encaminaven amb l'esperança de poder concebre un fill. En el Santuari hi havia un volum en foli anomenat *Llibre dels Miracles* on s'anotaven totes aquestes curacions prodigioses i altres més. Aquest volum es guardava en un armari que hi havia a l'església, al costat de la pica de l'aigua beneïda.

L'anotació més antiga correspon al 19 de setembre de l'any 1524: “*Sen aná de esta devota casa en Johan Pellayre de la vila de Almudena; manifestá com havie gran temps que era cego, y que havie tres anys que ere estat en esta sancta Casa, y que hi feu una novena y no curá: y ara en lo present any es vingut pera fer altre novena, y al tercer dia á VIII*”

hores del matí meté lo cap á la sepultura del gloriós Sanct Magí, y en alsarse veu claror y no diu res del que li seguí, sinó que dix á algú dels preveres que li fes plaer de dir una Missa; y aixís hoy Missa: manifestá en presencia de XXX persones o més, com en aquella Missa havie vist lo Corpus Domini en mans del prevere que havie dita la Missa, y que havie quatre anys que no la havie vista: y lo mateix dia baixà á la font y pujà sens guia. Ego Joan Sanfeliu, prevere y notari y administrador desta sancta Casa he continuat dit miracle en lo present Llibre dels Miragles.”

Ara bé, a l'aigua de les Fonts de Sant Magí de la Brufaganya també se li ha atribuït el poder curatiu. Per exemple, a l'any 1621 a un senyor d'Igualada que patia febres altes li donaren dita aigua i es curà, o, a l'any 1627 un altre senyor de Manresa, que patia de dolor de ventre durant tres mesos seguits i sense cura per part dels metges, begué l'aigua miraculosa i es recuperà.

Aquells pelegrinatges religiosos i devocionals han quedat enrere, en els nostres dies les rutes a la font són de caire lúdic i esportiu. La nit del 15 d'agost s'organitza una caminada des de la Placeta de Sant Magí a les Fonts de Sant Magí de la Brufaganya, un trajecte d'uns 30 quilòmetres. Altres hi arriben en bicicleta, en autocar, en cotxe... Un cop allà es prepara l'espígol i el boix que s'utilitzaran per a guarnir la Festa del Barri de Sant Magí. Sense oblidar l'aigua miraculosa que es repartirà per Cervera el 19 d'agost.

Com és ja costum: Per Sant Magí, bona festa i bon bocí!